

Conscients de l'emergència climàtica que ens amenaça, cada cop més escoles i instituts incorporen l'educació ambiental com a projecte transversal de centre. Ens fixem en la tasca que es du a terme al Prat de Llobregat

Escola L'EDUCACIÓ AMBIENTAL DELS INFANTS, TASCA DE TOTS

ESTHER ESCOLÁN

La proposta

Apropa't al delta. Treball de camp

El mes d'octubre passat va arrencar una nova edició del programa *Apropa't al delta* de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, un dels primers a Catalunya d'educació ambiental, amb més de 30 anys d'història i per on han passat més de 200.000 alumnes procedents de diferents municipis catalans. L'any 1987, el municipi va iniciar les visites al delta del Llobregat amb l'objectiu de donar a conèixer el territori i la necessitat de preservar-lo entre els infants i joves, que descobreixen la rica biodiversitat dels espais naturals del delta Llobregat, al llarg de les 460 hectàrees que hi ha al terme del Prat de Llobregat, que representen un 14% de la superfície total del municipi. "Amb aquest projecte posem els nois i noies al bell mig de l'escenari que ens toca conèixer, protegir i respectar, cosa que es converteix en la millor motivació possible i l'espai que millor posa en valor tots aquests conceptes que treballem", explica Helena del Pozo, tècnica de medi ambient de l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

Desforestació, pèrdua de biodiversitat, canvi climàtic, desglac, inundacions, sequeres, contaminació... La llista de danys que el nostre planeta està patint arran de l'acció humana, de vegades irracional i irresponsable, és infinita. Durant les últimes dècades hem atemptat, molt probablement sense adonar-nos-en, contra l'entorn en què vivim i els éssers vius que el conformen, però no som conscients que les conseqüències també impacten en la nostra salut. Si no s'actua de manera decidida i immediata, emparats pels organismes que hi ha darrere dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), potser arribarà el dia que ja no serà possible fer absolutament res.

La conscienciació és clau, d'aquí que diversos ajuntaments hagin decidit posar fil a l'agulla i ubicar l'educació ambiental en l'epicentre de la seva política, coordinant-se principalment amb els centres educatius de la seva demarcació. Un d'ells és el del Prat de Llobregat, municipi pioner a Catalunya en termes d'educació ambiental, àmbit en el qual treballa des de fa més de tres dècades.

Un 70% dels centres educatius del Prat, entre els quals hi ha escoles bressol, centres d'infantil i primària, així com d'educació especial, instituts i escoles d'adults, formen part de la xarxa Al Prat, Escoles Més Sostenibles, creada el curs 2010-2011. Aquesta xarxa s'emmarca al seu torn dins la Xarxa d'Escoles Sostenibles de Catalunya, conformada per més de mil centres catalans, i de la xarxa ESENRED, d'àmbit estatal. Entre els objectius de la xarxa Al Prat, Escoles Més Sostenibles, hi

ha el d'acompanyar, coordinar i avaluar els centres que treballen de manera transversal l'educació per a la sostenibilitat; crear espais d'intercanvi i projectes comuns entre els centres escolars que en formen part per optimitzar recursos, treballar en xarxa i fomentar la participació dels seus integrants; i identificar les necessitats dels centres en l'àmbit de l'educació per a la sostenibilitat i ajustar l'oferta de serveis que l'Ajuntament hi destina.

ENTORN PRÒXIM

La part tangible d'aquesta xarxa són els programes, la formació i l'assessorament sobre temes com els horts escolars, l'estalvi energètic o la reducció de residus que l'Ajuntament posa a l'abast dels centres. "Sobretot hem consolidat el treball en l'entorn més immediat del centre, ja sigui en els espais verds del mateix centre, ja que gairebé tots disposen d'una bassa o d'un hort, ja sigui a terra, en jardineres o jardins verticals, o bé un jardí temàtic de planta mediterrània o aromàtica", destaca Helena del Pozo, tècnica de medi ambient de l'Ajuntament del Prat. Del Pozo cita també la feina que es fa en l'entorn, "a través dels projectes d'aprenentatge i servei, del servei comunitari o d'activitats de consciència ciutadana". Dos dels temes que s'estan treballant actualment són els de la reducció de la contaminació acústica dels centres i l'aprofitament d'espais verds com els horts i les basses escolars.

L'objectiu de la xarxa és també capacitar el professorat i l'alumnat per a l'acció, així com "respondre a la neces-

sitat de protegir, respectar i donar valor a un territori cada cop més pressionat per l'activitat humana", assenyalava del Pozo. Al seu parer, cal que els infants interioritzin l'estima i el respecte pel medi ambient com abans millor "perquè aquest entorn ens aporta uns elements que ens permeten viure". "Calen -afirma- garanties que el cicle de l'aigua funcioni correctament; camps de conreu sans per obtenir productes de qualitat i un aire amb una qualitat mínima per respirar". Després, afegeix, "hi ha tota la part de gaudi i de benestar que genera estar en aquests espais".

RESPONSABILITAT COMPARTIDA

A part d'estar al capdavant de la xarxa Al Prat, Escoles Més Sostenibles, l'Ajuntament del Prat també ha implementat altres iniciatives fora del context escolar per conscienciar la ciutadania. Alguns exemples són les jugateques ambientals, un programa de visites de franc als entorns naturals, un concurs de fotografia, el mercat de pagès dels dissabtes o el de segona mà que es fa un cop al mes. "Tenim un gran camp per recórrer en temes com la